

ПРОТОКОЛ № 24

Засідання наукової ради Національного фонду досліджень України (НФДУ)

25 червня 2021 року

Місце проведення: у зв'язку з карантинном та рекомендованими протиепідемічними заходами, засідання відбувається в дистанційній формі шляхом аудіо/відео конференції із застосуванням програмного забезпечення Zoom.

Реєстрація членів наукової ради (далі - НР) проводиться онлайн шляхом приєднання до аудіо/відео конференції (кількісний склад секції - 30 осіб).

За результатами реєстрації на засіданні присутні 22 членів наукової ради (засідання НР проводиться за умови, коли у ньому беруть участь не менше двох третин від загальної кількості членів НР).

Присутні на засіданні:

Голова Наукової ради Яценко Л.П., головуєчий на засіданні.

Члени наукової ради:

Амеліна С.М., Бойко Н.В., Вільчинський С.Й., Данішевський В.В., Дорошенко А.О., Калюжний Ю.В., Кісь О.Р., Колосніченко О.В., Колотілов С.В., Костюченко Ю.В., Кравець О.А., Курило І.О., Лебовка М.І., Лученко Д.В., Матишевська О.П., Мельник Т.А., Москаленко Р.А., Носич О.Й., Павличенко А.В., Прихна Т.О., Родінкова В.В.

Представники дирекції НФДУ:

Ворона П.В. – начальник управління грантового забезпечення;

Колежук О.К. – голова Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки та технологій при Кабінеті Міністрів України.

Порядок денний:

1. Про оголошення конкурсу «Наука для безпеки та сталого розвитку України» Національного фонду досліджень України.

Доповідачі: Солдаткін О.П., Полоцька О.О.

2. Про «Методичні рекомендації щодо планування витрат за заявкою на одержання грантової підтримки за договором про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України».

Доповідач: Полоцька О.О.

3. Різне.

Головуючий Яценко Л.П. виніс на голосування пропозицію розпочати засідання зі схвалення порядку денного.

Голосування: «за» - 22; «проти» - 0; «утримались» - 0.

Заперечень у членів НР немає, порядок денний схвалюється одногolosно.

Розгляд питань порядку денного:

1. Перше питання порядку денного – «Про оголошення конкурсу «Наука для безпеки та сталого розвитку України» Національного фонду досліджень України».

СЛУХАЛИ:

- 1) Полоцька О.О. представила на розгляд НР п.1.6 «Загальний обсяг та основні відомості щодо порядку фінансування наукових досліджень і розробок (проектів), що будуть відібрані за результатами конкурсу».

В обговоренні взяли участь: Яценко Л.П., Кісь О.Р., Вільчинський С.Й., Колосніченко О.В.

За результатами обговорення Яценко Л.П. виніс на голосування пропозицію погодити поправку про вилучення однорічних проектів із терміном виконання в 2022 році.

Голосування: «за» - 17; «проти» - 2; «утримались» - 0, не голосували – 3.

ВИРІШИЛИ: вилучити однорічні проекти із терміном виконання в 2022 році.

- 2) Для розгляду НР було представлено передостанній абзац п.1.6 у такій редакції: «У межах усіх проектів Фонду, в яких науковий керівник та будь-якого виконавця бере участь у відповідному році, максимальні розміри щомісячної оплати праці наукового керівника та кожного виконавця не можуть перевищувати 10 мінімальних заробітних плат в Україні, установлених на початок року, в якому здійснюється відповідна виплата. У кошторисі проекту має бути зазначено зайнятість (за місяцями) наукового керівника та кожного виконавця проекту».

В обговоренні взяли участь: Яценко Л.П., Колежук О.К., Кісь О.Р.

За результатами обговорення Яценко Л.П. виніс на голосування пропозицію погодити поправку до передостаннього абзацу п.1.6

Голосування: «за» - 17; «проти» - 0; «утримались» - 2, не голосували – 3.

ВИРІШИЛИ: погодити поправку до передостаннього абзацу п.1.6 та залишити у такій редакції: «У межах усіх проектів Фонду, в яких науковий керівник та будь-якого виконавця бере участь у відповідному році, максимальні розміри щомісячної оплати праці наукового керівника та кожного виконавця не можуть перевищувати 10 мінімальних заробітних плат в Україні, установлених на початок року, в якому здійснюється відповідна виплата. У кошторисі проекту має бути зазначено зайнятість (за місяцями) наукового керівника та кожного виконавця проекту».

- 3) Полоцька О.О. представила на розгляд НР п.15 Розділу 1 «Загальна інформація про проект»

В обговоренні взяли участь: Лебовка М.І., Колежук О.К., Дорошенко А.О.

За результатами обговорення Яценко Л.П. виніс на голосування пропозицію погодити поправку у п.15, який буде мати такий вигляд:

«Згода керівника організації на виконання проєкту із зазначенням пріоритетного/их напрямку/ів розвитку науки і техніки (у відповідності до Закону України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки”, Ст. 3), якому/им відповідає проєкт (сканована копія згоди українською мовою за підписом керівника установи в) та довідка з місця роботи наукового керівника проєкту із обов’язковим зазначенням, що науковий керівник проєкту працює в організації-грантоотримувачі за основним місцем роботи (сканована копія довідки українською мовою). Обидві скановані документи формуються в один файл у форматі PDF.»

Голосування: «за» - 17; «проти» - 0; «утримались» - 2, не голосували – 3.

ВИРІШИЛИ: погодити поправку та залишити п.15 у запропонованій редакції.

4) На розгляд НР представлено абзац 2 п.2.1 Розділу II «Вимоги до учасників конкурсу».

В обговоренні взяли участь: Яценко Л.П., Колежук О.К., Дорошенко А.О., Лебовка М.І.

За результатами обговорення Яценко Л.П. виніс на голосування погодити абзац 2 п.2.1 Розділу II у такій редакції:

«Науковим керівником проєкту має бути вчений, який працює за основним місцем роботи в установі/організації/підприємстві, що подає заявку на участь у конкурсі.»

ВИРІШИЛИ: погодити абзац 2 п.2.1 Розділу II із запропонованими поправками.

5) На розгляд НР Полоцька О.О. представила на розгляд Примітку 2 п.2.2 Розділу II «Вимоги до учасників конкурсу».

В обговоренні взяли участь: Яценко Л.П., Колежук О.К., Лебовка М.І., Родінкова В.В., Данішевський В.В.

За результатами обговорення Яценко Л.П. виніс на голосування погодити Примітку 2 п.2.1 Розділу II у такій редакції:» кuartиль, до якого належить журнал, визначається за показником Scimago Journal & Country Rank (scimagojr.com) на момент публікації. Для публікацій, що надруковані у 2020 -- 2021 рр., кuartиль визначається за показником останнього року, за який цей кuartиль є визначеним; якщо журнал має дві версії – електронну та паперову, а дати публікації в цих версіях відрізняються роком, то дата публікації встановлюється на користь автора заявки».

Голосування: «за» - 18; «проти» - 1; «утримались» - 0, не голосували – 3.

ВИРІШИЛИ: погодити Примітку 2 п.2.1 Розділу II у такій редакції:» кuartиль, до якого належить журнал, визначається за показником Scimago Journal & Country Rank (scimagojr.com) на момент публікації. Для публікацій, що надруковані у 2020 -- 2021 рр., кuartиль визначається за показником останнього року, за який цей кuartиль є визначеним; якщо журнал має дві версії –

електронну та паперову, а дати публікації в цих версіях відрізняються роком, то дата публікації встановлюється на користь автора заявки».

6) На розгляд НР представлено п.2.3 Розділу II «Вимоги до учасників конкурсу». Кісь О.Р. запропонувала фразу «Науковим керівником проєкту з гуманітарних, суспільних, економічних, юридичних наук можуть бути...» замінити на «Науковим керівником проєкту із суспільних та гуманітарних наук можуть бути...»

В обговоренні взяли участь: Кісь О.Р., Колежук О.К., Яценко Л.П., Пріхна Т.О., Мельник Т.А., Родінкова В.В., Дорошенко А.О., Лебовка М.І.

Яценко Л.П. виніс на голосування погодити пропозицію Кісь О.Р. щодо внесення змін до п.2.3.

Голосування: «за» - 19; «проти» - 0; «утримались» - 0, не голосували – 3.

ВИРІШИЛИ: замінити фразу «Науковим керівником проєкту з гуманітарних, суспільних, економічних, юридичних наук можуть бути...» на «Науковим керівником проєкту із суспільних та гуманітарних наук можуть бути...».

7) На розгляд НР представлено Розділ III, а саме алгоритм формування підсумкової чисельної оцінки заявок.

В обговоренні взяли участь: Колежук О.К., Лебовка М.І., Мельник Т.А., Кравець О.А., Яценко Л.П., Дорошенко А.О., Родінкова В.В..

За результатами обговорення Яценко Л.П. виніс на голосування пропозицію змінити критичне значення на 20%.

Голосування: «за» - 17; «проти» - 3; «утримались» - 1, не голосували – 1,

ВИРІШИЛИ: змінити критичне значення на 20%.

8) Полоцька представила на розгляд НР п.3.4 Розділу VI «Опис проєкту» із пропозицію доповнити зазначений пункт такими підпунктами:

«- відповідного доробку виконавців - опублікованих результатів попередніх досліджень і напрацювань, покладених в основу наукового дослідження (розробки);

- наявність відповідно до статей 425 і 465 Цивільного кодексу України охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, право на використання яких відповідно до статті 426 Цивільного кодексу України належить учаснику конкурсу».

В обговоренні взяли участь: Яценко Л.П., Родінкова В.В., Пріхна Т.О., Кісь О.Р., Данішевський В.В., Колежук О.К.

За результатами обговорення Яценко Л.П. виніс на голосування пропозицію внести поправку до п.3.4 Розділу VI «Опис проєкту».

Голосування: «за» - 17; «проти» - 3; «утримались» - 1, не голосували – 1,

ВИРІШИЛИ: доповнити зазначений пункт такими підпунктами:

«- відповідного доробку виконавців - опублікованих результатів попередніх досліджень і напрацювань, покладених в основу наукового дослідження (розробки);

- наявність відповідно до статей 425 і 465 Цивільного кодексу України охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, право на використання яких відповідно до статті 426 Цивільного кодексу України належить учаснику конкурсу».

2. Друге питання порядку денного – «Про «Методичні рекомендації щодо планування витрат за заявкою на одержання грантової підтримки за договором про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України».

СЛУХАЛИ:

Полоцька О.О. представила на розгляд НР «Методичні рекомендації щодо планування витрат за заявкою на одержання грантової підтримки за договором про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України» та запропонувала:

1) абзац 4 Розділу I «Загальні положення» варто викласти у такій редакції:

«До формування Кошторису, розрахунків до кошторису та фінансових звітів про використання бюджетних коштів рекомендуємо залучати бухгалтера чи економіста, витрати на оплату праці якого можна запланувати за статтею витрат «Непрямі витрати» (не більше 30% від загального обсягу статті витрат «Непрямі витрати»).

2) з абзацу 1 Розділу II «Формування Кошторису та розрахунків до кошторису» виключити фразу: «... та розрахунки до кошторису».

3) до абзацу 2 після слів «Форма Кошторису...» додати «та розрахунків до кошторису...».

4) абзац 3 Розділу II викласти у такій редакції:

«Витрати, що включаються до Кошторису поділяються на:

Прямі витрати

Непрямі витрати (не більше 15% від загального обсягу статті витрат «Прямі витрати»)

Витрати на виконання проекту субвиконавцем/субвиконавцями (сумарно не більше 50% від загальної вартості проекту).

Інші витрати (за необхідності)».

5) Розділ II доповнити положенням:

«У межах усіх проектів Фонду, в яких науковий керівник та кожен виконавець бере участь у відповідному році, максимальні розміри щомісячної оплати праці наукового керівника та будь-якого виконавця не можуть перевищувати 10 мінімальних заробітних плат в Україні, установлених на початок року, в якому здійснюється відповідна виплата.

При цьому рекомендовані максимальні розміри щомісячної оплати праці становлять:

- для наукового керівника проєкту – до 10 мінімальних заробітних плат в Україні, установлених на початок року, в якому здійснюється відповідна виплата;
- для виконавців з науковим ступенем – до 7-9 мінімальних заробітних плат в Україні, установлених на початок року, в якому здійснюється відповідна виплата;
- для виконавців без наукового ступеня – до 4-6 мінімальних заробітних плат в Україні, установлених на початок року, в якому здійснюється відповідна виплата.

У кошторисі проєкту має бути зазначено зайнятість (за місяцями) наукового керівника та кожного виконавця проєкту».

В обговоренні взяли участь: Дорошенко А.О., Кісь О.Р., Вільчинський С.Й., Колежук О.К., Пріхна Т.О.

За результатами обговорення Яценко Л.П. виніс на голосування рішення погодити весь документ в цілому із зазначеними поправками.

Голосування: «за» - 15; «проти» - 0; «утримались» - 0, не голосували – 7.

ВИРІШИЛИ: погодити весь документ в цілому із зазначеними поправками.
(Додаток 1)

Питання порядку денного вичерпані, наступне засідання планується провести 29 червня 2021 року о 17 год 00 хв.

Засідання оголошується завершеним.

Голова НР

Л.П. Яценко

Секретар НР

А.А. Дукач

Методичні рекомендації щодо планування витрат за заявкою на одержання грантової підтримки та договором про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України

I. Загальні положення

Рекомендації щодо планування витрат за заявкою на одержання грантової підтримки та договором про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України (далі – *Рекомендації*) розроблені з метою інформаційно-організаційної підтримки учасників конкурсів, які проводяться Національним фондом досліджень України (далі – *Фонд*), та грантоотримувачів, носять рекомендаційний характер. Рекомендації можуть використовуватися учасниками конкурсу та грантоотримувачами під час складання кошторису витрат проекту (далі – *Кошторис*).

Оскільки джерелом грантової підтримки є кошти державного бюджету України, планування, здійснення витрат та їх облік має здійснюватись відповідно до чинного законодавства України.

Планування витрат має бути економічно обґрунтованим та здійснено учасниками конкурсу на підставі нормативних і розрахункових даних.

До формування Кошторису, розрахунків до кошторису та фінансових звітів про використання бюджетних коштів рекомендуємо залучати бухгалтера чи економіста, витрати на оплату праці якого можна запланувати за статтею витрат «Непрямі витрати» (не більше 30% від загального обсягу статті витрат «Непрямі витрати»).

Звертаємо увагу, що учасник конкурсу/грантоотримувач несе повну відповідальність за дотримання вимог чинного законодавства під час складання Кошторису із необхідними розрахунками та обґрунтуваннями, за цільове, ефективне та раціональне використання бюджетних коштів та здійснення фактичних витрат за статтями Кошторису, за достовірність інформації у звітних та інших документах, передбачених договором про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки Фонду.

Працівники Фонду не надають консультації з питань ведення бухгалтерського обліку, юридичні консультації, а також не надають роз'яснень стосовно здійснення закупівель. У разі виникнення подібних запитань, доцільно звернутися із запитами до відповідних компетентних міністерств, служб та інших уповноважених органів.

За рахунок грантових коштів не можуть фінансуватися:

витрати, не пов'язані безпосередньо з реалізацією проекту (зокрема, оплата посередницьких послуг, придбання товарів, виконання робіт, надання послуг, що не пов'язані з реалізацією проектів);

оплата товарів, робіт і послуг, які були або будуть профінансовані за рахунок інших джерел, до або після підписання договору;

витрати на утримання установ і організацій, у тому числі тих, що є учасниками проекту.

II. Формування Кошторису та розрахунків до кошторису.

Форма заявки на одержання грантової підтримки, зокрема розділ «Інформація про обсяги фінансування проекту», містить попередній Кошторис.

Форма Кошторису та розрахунків до кошторису є невід'ємною частиною договору про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки та затверджуються науковою радою Фонду.

Витрати, що включаються до Кошторису поділяються на:

Прямі витрати

Непрямі витрати (не більше 15% від загального обсягу статті витрат «Прямі витрати»)

Витрати на виконання проекту субвиконавцем/субвиконавцями (сумарно не більше 50% від загальної вартості проекту).

Інші витрати (за необхідності)

Прямі витрати – це витрати, які безпосередньо пов'язані з проведенням наукових досліджень і розробок (далі – **НДР**) та включаються до відповідних статей витрат за прямими ознаками, до яких можуть входити «Оплата праці», «Нарахування на оплату праці», «Матеріали, необхідні для виконання робіт, крім обладнання та устаткування», «Обладнання та устаткування», «Витрати на службові відрядження».

До статті витрат «**Оплата праці**» входять витрати на оплату праці всіх наукових працівників учасника конкурсу/грантоотримувача, безпосередньо зайнятих виконанням НДР, зокрема, наукового керівника, виконавців проекту та допоміжного персоналу (лаборанти, асистенти тощо), у тому числі, залучених до реалізації проекту з виконання наукового дослідження і розробки на підставі трудового договору або цивільно-правової угоди.

Оплата праці наукового керівника та виконавців проекту визначається відповідно до чинного законодавства України та діючої системи оплати праці в установі учасника конкурсу/грантоотримувача з врахуванням обсягу та складності виконуваних завдань та має бути обґрунтованою.

У межах усіх проектів Фонду, в яких науковий керівник та кожен виконавець бере участь у відповідному році, максимальні розміри щомісячної оплати праці наукового керівника та будь-якого виконавця не можуть перевищувати 10 мінімальних заробітних плат в Україні, установлених на початок року, в якому здійснюється відповідна виплата.

При цьому рекомендовані максимальні розміри щомісячної оплати праці становлять:

- для наукового керівника проєкту – до 10 мінімальних заробітних плат в Україні, установлених на початок року, в якому здійснюється відповідна виплата;
- для виконавців з науковим ступенем – до 7-9 мінімальних заробітних плат в Україні, установлених на початок року, в якому здійснюється відповідна виплата;
- для виконавців без наукового ступеня – до 4-6 мінімальних заробітних плат в Україні, установлених на початок року, в якому здійснюється відповідна виплата.

У кошторисі проєкту має бути зазначено зайнятість (за місяцями) наукового керівника та кожного виконавця проєкту.

Витрати на оплату праці необхідно планувати враховуючи строки виконання НДР відповідно до календарного плану.

За статтею витрат **«Нарахування на оплату праці»** здійснюється розрахунок єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, нарахованого відповідно до законодавства.

До статті витрат **«Матеріали, необхідні для виконання робіт, крім обладнання та устаткування»** належать поточні видатки на придбання матеріалів, предметів, дрібних пристроїв, інструментів тощо, які застосовуються для виконання НДР та не беруться на облік як основні засоби, зокрема, витрати на основні та допоміжні матеріали, інструменти, пристрої та інші засоби і предмети праці, які необхідні для проведення НДР, а також комплектуючі вироби.

До статті витрат **«Обладнання та устаткування»** належать витрати на придбання обладнання і предметів довгострокового користування: апаратів, установок, верстатів, пристроїв, інструментів, приладів, механізмів, іншого обладнання та устаткування, необхідного для проведення НДР.

До статті витрат **«Витрати на службові відрядження»** належать витрати на відрядження працівників учасника конкурсу/грантоотримувача, зайнятих виконанням НДР, пов'язані з проведенням досліджень, а також витрати на відрядження на наукові конференції, з'їзди, наради за тематикою НДР.

Планування та здійснення видатків за цією статтею здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 р. № 98 «Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів» та інших нормативно-правових актів, що регулюють дану сферу.

Непрямі витрати - витрати, які прямо не пов'язані з проведенням НДР, але є необхідними для забезпечення повноцінного виконання НДР, які не можуть перевищувати 15% від загального обсягу статті витрат «Прямі витрати». До таких витрат можуть входити:

- оплата комунальних витрат, пов'язаних з виконання НДР;
- оплата експлуатаційних витрат, пов'язаних з виконання НДР;
- оплата праці та нарахування на оплату праці персоналу, зокрема, працівників фінансових служб, працівників юридичних служб тощо, які будуть задіяні в обслуговуванні договору про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки. Такі витрати можуть становити не більше 30% від загального обсягу статті витрат «Непрямі витрати».

Обсяг статті витрат «Непрямі витрати» має бути обґрунтованим.

Витрати на виконання проекту субвиконавцем (за необхідності) – витрати на проведення НДР, що не можуть бути виконані працівниками учасника конкурсу/виконавцями грантоотримувача або наявним обладнанням грантоотримувача, виконуються на договірній основі іншими підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності. Загальний обсяг статті витрат «Витрати на виконання проекту субвиконавцем (субвиконавцями)» сумарно не може перевищувати 50% від загальної вартості проекту.

Субвиконавець – юридична особа або фізична особа-підприємець, залучена грантоотримувачем до реалізації проекту на договірних засадах.

Надання відповідних послуг, пов'язаних з цією діяльністю можливо лише в обґрунтованих випадках для конкретних, пов'язаних з часом, окремих завдань або окремої частини технічного завдання НДР, коли характер діяльності або технологія виконання потребує зовнішніх послуг.

Інші витрати (за необхідності) – витрати, які не знайшли відображення у вищезазначених статтях витрат, але є необхідними для проведення НДР, зокрема витрати на оплату послуг. До даної статті витрат можуть входити: витрати на публікації, отримання патентів, перекладу, оренди наукового обладнання, витрати на доступ до баз даних, бібліотек та інше.